

1815. Toto leto je bilo hudo in mrzlo. Na Filipovo je šel sneg ter je zmrznolo drevje in gorice; črešnjam pa nič ni škodilo, čeravno še so bile le, kakor grah. Hud veter in zima je bila tri dni. Tedaj je vse zmrznolo, kar je bilo jakšega. Gorice so začele zadnje dni majnika drugič gnati. Bratva je bila mala. Za 20 kopačev gorice je dalo 2 vedri. Ceno pa je imelo polovnjak 100 fl.

Za kruh je bilo hudo okoli vuzma. Kore zmesi je veljal 38 fl., pa mala mera in božno zrnje; pšenice kore 45 fl. Drevenka kolofera 6 fl., drevenka repe 4 fl.

Toto leto je tedaj bilo hudo za vse. Ni obrodilo polje, ne gorice. Tudi sada je bilo malo-kde kaj.

Med ljudmi je bila proti žetvi velika lakota in glad, tako da 3 ljudem kolač kruha ni bil zadosti. —

1816. Toto leto je bilo hudo za vse. Malo je bilo žita in pšenice, hajdino pa je mrz ubil; samo oves in graholka in zimski ječmen — to je obrodilo po srednjem.

Vina malo — za 20 kopačev gorice dalo je le tri pute (brente). Sadja vsakega malo, samo črešnje so bile. To leto so ljudje vse prerano porabili, ter je hudo postalo okoli vuzma in proti poletju 1817. Takrat se je zrnje prodavalo na Ogorskem kore zmesi 40 fl.; kore pšenice 70 fl.; drevenka kolofera 8 fl., drevenka repe 7 fl.

Tedaj toti dve leti je bilo hudo za vse. Med ljudmi je bila velika lakota, in mrzlo leto, in mnogo dežja, in velike povodnje, in hudi vetri.

Slovensko slovstvo.

Naši domači, politični prepiri so že prav sitni in nedležni postali. Človek se naveliča nev-kretnega rausa in kausa po slovenskih novinah. Zato vesel sega po knjigah in spisih: znanstvenega, prosto podučljivega in zabavnega zadržaja. Na primer:

- 1) „Občni zemljepis“ velika in lepa knjiga, katero je spisal in založil marljivi in učeni g. Janez Jesenko, profesor v Trstu. Nova ta knjiga slovenska obsega blizu 30 pol v veliki osmerki in razklada obširno ves zemljepisni nauk in sicer po najnovejših preiskavah in opazbah. Deli se v „zvezdo-znanski“, „prirodoznanski“ in „državoznanski zemljepis“. V tem so najprej v posameznih oddelkih popisani posamni deli zemlje skup: njih lega, velikost, gorovje in poljane, njih morja, reke in jezera, njih podnebne razmere, rastline in živali ter njih prebivalci. Potem so pa popisane posamezne dežele in države; med evropskimi je pisatelj posebno obširno pregledoval Avstrijo in njene kronovine in med temi je dežele, po katerih so naseljeni Slovenci, še natančneje popisal. Povsodi je zastavljal najnovejše številke, ki

sem ter tje segajo do prve polovice tekočega leta. Rabil je tudi povsodi novo mero in vago, le v oklepkih je pogostem pristavljal še staro, da čitatelj na prvi pogled lahko primeri novo mero stareji. Dobiva se knjiga po vseh slovenskih mestih — pri knjigarjih, ki prodajajo tudi knjige „Slovenske matice“, in sicer za 2 fl., kar ni preveč, ako na velikost, obširnost in izvrstnost knjige ozir vzememo. Vsem Slovincem bodi knjiga gorko priporočena!

- 2) Sv. Mohorovo društvo je te dni razposlalo za vsakega uda šestero lepih knjig, vse za eden goldinar. Društvenikov je letos bilo 21,894. Bukve so se tiskale v 22,000 iztisih. V 13 letih je ta družba razposlala 808,775 knjig. Društvo ima lastno tiskarno v Celovci in pa: matico s 15,128 fl. 62 kr. Blagoslov božji pri tem zavodu je očiten. Ne da se tajiti, ka je razširenje društva jako pospešilo izdavanje: življenja svetnikov in svetnic božjih. Pisateljem ovega lepega dela gre javna čast in hvala.

Politični ogled.

Avstrijske dežele. Na Slovenskem in sploh na Avstrijskem se čem dalje bolj kaže, da imamo bolj slabo, kakor dobro letino. Ozimina je trpela od velikega deževja in mraza, jarino pa nam prevelika vročina in suša gubi in zadržava. Po mnogih krajih, posebno na Kranjskem je toča veliko škode storila. Še po vinogradih ne bode vse tako srečno dozarelo, kakor se je nadejalo. Ni čuda tedaj, ka povsod cena pridelkov jako močno k višku hiti. Ako ljubi Bog brž zdatnega deža ne pošlje, bo huda za ljudi.

Zastran razpisanja novih volitev še se nič gotovega ne ve. Pravoč pa je ta: konec meseca septembra bode volitev volilnih mož, v oktobru bode se volili poslanci, kateri bodo v začetku novembra imeli ma Dunaj v državni zbor priti.

Nekatere novine prinašajo vest, ka bodo tudi deželni zbori razpuščeni in da bomo še letos volili deželne poslanca. O ljubi Bog, kedaj bo vendar sitnih volitev konec? Navolili smo se že dovolj večnih volitev. Ko bi le enkrat ljudje do bro voliti hteli!

Čudno je pa to, da vlada vsem strankam precej svobode pušča za priprave na volitve. Le Katoličane zaporedom moti. Na Českem je že tretjemu kat. društvu prepovedala zborovati in pogovarjati se. To pa je ondešnje Katoličane hudo rajžalilo. Grof Frid. Thun, predsednik društva v Oseku je javno izrekel, da se bode tijan do cesarja pritožil.

Centralni volilni odbor katoliške pravne stranke v Mariboru pa se nikamor ni pritožil, da je vlada pograbila 6000 volilnih listkov, v katerih je

je bilo razloženo: koga ne volimo. Kajti bilo bi vse zastoj. Vsi iztisi so že uničeni . . .

Na Ogrskem in Hrvatskem se huda kolera vedno dalej širi. Na Dunaji so jo nekoliko zamotili in vstavili.

Ustavaki so te dni veseli krič zagnali zato ker se je pri dunajski razstavi od plačujočih obiskovalcev nabralo 1. milijon vstopnine. Ali kaj je to proti 20 milijonom stroškov? Obiskovanje razstave je sploh slabo in korist za Avstrijane malo pomembna.

Ni čuda tedaj, ako se govori, da svitli cesar nič niso prav zadovoljni in da Dunaj zapuščajo, kedar le zamorejo.

Celo zdaj so se odpeljali na den 18. avgusta v tihotne Iliške toplice, ko so vendar obhajali svoj 43. rojstni god in 24letnico svojega carevanja. Ustavoverci si nič dobrega ne obetajo.

Vnanje države. Na Nemškem se zdaj tudi pripravljajo na nove volitve. Surovo od luteranskih Prusov tlačeni Katoličani se povsod krepko gibljejo, da s svojimi poslanci zmagajo.

Nemški cesarjevič je te dni odpotoval na Dansko, kder se snide z danskim kraljevičem. Tudi ruski cesarjevič se bode pridružil. Tako se bodo 3 prihodni vladarji in sosedi sešli.

V Monakovem na Bavarskem so zavolj kolere odložili shod in občni zbor vseh katoliških nemških društev, ki se je namerjaval obhajati začetka septembra.

Tudi na Pruskem je letina slaba. Veliko prebivalcev se izseluje v Ameriko.

Na Laškem se tudi glasi kolera zlasti v Milanu. Mesto Desenzano je pre popolnem prebivalcev prazno. Blizo 100 jih je kolera pomorila. Ostali so pa odbežali.

Zavolj Francoske se zdaj jezijo vsi liberalci celega sveta. Slutijo namreč, da utegne pobožni grof Chambord kmalu francoski kralj postati. Ta bi se vé liberalcem njihove dolge jezike nekoliko zavezal ter s svojim zgledom tudi druge vladarje privabil, da takisto storijo. Liberalci se bojijo, da bi se utegnolo zoper njihovo neverstvo postopati, kakor oni postopajo zoper sv. vero in Cerkev božjo. Ali že pri misli na tako gverilo se jim lasje ježijo. Vendar enkrat bo do tega gotovo prišlo. Vera, pravica in resnica je še vselej zmagala.

Na Španjskem se Karlisti vedno bolj otrdujejo. Po zanesljivih virih se v novine poroča, ka štejejo zdaj 26,000 pešcev, 450 konjenikov, vendar le 17 kanonov. Zdaj so napadli imenitno morsko mesto Bilbao.

Razne stvari.

(Pri zboru na Blanci) je Vošnjakovcem popolno in sramotno spodletelo. Samo kakih 20 mož (Sl. Narod pravi, da jih je 100 bilo nazočih) je bilo za Vošnjaka in teh je bila polovica takih, ki

še pravice voliti nimajo: študenti, diurnisti. Zdaj skušajo dobljeno sramoto z lažmi v „Sl. Narodu“ pokriti. Ali vse jim ne pomaga nič. G. Tombah nam piše in proglašja dopisnika Narodovega za lažnjivca in obrekovalca, dokler mu ne dokaže, da je eden „masel“ vina ali le eden sold kteremu iz med kmetov dal. Prihodnič bodemo o tej stvari bolj na tanko poročali. No, Vošnjakovo kraljestvo že precej leze rakovo pot.

(V Celji je bila ove dni skrivna obravnava) zoper 4 hudodelnike v gosposkeje obleki, zavolj hudodelstva posilenja in oskrunjenje veliko 9—14 let starih deklic. Tarmon, knjigar je dobil 6 let, dr. Wernberger 1 leto, jegov brat pol leta in nek Pinter 9 mesecev težke ječe. Lep sad brezverstva in liberalizma!

(Iz Ormuža) poizvemo, ka ondešnji notar dr. Geršak marljivo širi mršav „Sl. Tednik“. Vrinol ga je skoro vsem tamošnjim predstojnikom, kedar jim je ugovor zoper novo cenitev zemljišč napravil. Ali kmeti so hudobnost lista že razvideli. Začeli so ga ljubljanskemu očetu nazaj pošiljati. Tako je pametno!

(Pri sv. Lenartu v Sl. Goricih) se je te dni mudil cesarjev namestnik. Gospodje predstojniki, večji del sami národni možje, so se pritožili zoper surovo obnašanje g. Grila, novega komisarja, došlega iz Slov. Gradca. Tudi farmani sv. Ane so prišli s pritožbo zavolj svojega učitelja, katerega je cmureški šolski nadzornik od službe bil odstavil. Zastran volitev se kaže, da bo g. Herman izvoljen.

(Kat. polit. društvo v Vozenici) obhaja 31. avg. svoj občni zbor. Udje in sploh poštenjaki so uljudno povabljeni. Odbor.

Tržna cena pretekli teden	V Mari- boru		V Ptuju		V Celju		V Varaž- dinu	
	fl.	k.	fl.	k.	fl.	k.	fl.	k.
Pšenice vagan	7	60	6	70	7	—	6	95
Rži	4	93	4	45	4	50	4	—
Ječmena	3	90	3	50	3	50	3	20
Ovsa	2	—	1	70	2	10	1	80
Turšice (koruze) vagan	4	90	4	50	4	20	4	45
Ajde	4	10	3	80	4	50	3	40
Prosa	4	10	4	—	4	20	3	74
Krompirja	2	—	1	80	3	—	2	—
Sena cent	1	50	1	60	1	—	1	—
Slame (v šopkih)	1	20	1	40	—	65	1	20
„ za steljo	1	—	1	10	—	60	—	90
Govedine funt	—	32	—	32	—	32	—	22
Teletine	—	30	—	30	—	32	—	23
Svinjetine	—	34	—	30	—	32	—	30
Šlanine	—	36	—	30	—	44	—	36

Najnovejši kurzi na Dunaju.

	fl.	kr.
Zedinjeni drž. dolg (100 gl.) 4 gl. 20 kr. %	68	—
Upne (kreditne) srečke po 100 gl. prvotne vrednosti, brez obresti, pa s 4kratnim srečkanjem	177	—
Ažijo srebra	106	—
„ zlatá	5	32